

Шифра ученика: |

Укупан број бодова: |

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2023/2024. година

ТЕСТ

СРПСКИ ЈЕЗИК

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА СЕЛЕКЦИЈУ УЧЕНИКА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ГИМНАЗИЈЕ
ЗА ШКОЛСКУ 2024/2025. ГОДИНУ
ИБО ПРОГРАМ

УПУТСТВО ЗА РАД

- За решавање теста предвиђено је **90 минута**.
- Пиши читко, ћириличким словима, водећи рачуна да твоји одговори буду разумљиви, али и граматички и правописно исправни (посебно обрати пажњу на употребу великог слова).
- Када решаваш задатке у којима се од тебе очекује да нешто допишеш, увек користи пуне називе; скраћенице нису дозвољене (нпр. треба написати именица, а не им. или локатив а, не лок. и слично).
- Задатке не мораш да радиш према редоследу којим су дати.
- Коначне одговоре напиши **хемијском оловком**. Док решаваш задатке, можеш да користиш графитну оловку, резач и гумицу.
- У задацима са више понуђених одговора **не добијају се бодови** уколико је поред тачних заокружен и нетачан одговор.
- Не признају се одговори који су написани графитном оловком, као ни одговори који су прецртани и исправљани.
- Ако завршиш раније, предај тест и тихо изађи.

Желимо ти много успеха на пријемном испиту!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Министарства просвете.

1. Заокружи **слова** испред наслова дела (сва су објављена 1847. године) која су означила победу Вукових идеја о увођењу народног језика у књижевност.

а) Петар Петровић Његош *Горски вијенац*

б) Вук Стефановић Караџић *Мала њросѣонародња славено-сербска њјеснарица*

в) Бранко Радичевић *Песме*

г) Ђуро Даничић *Раѣ за срѣски језик и ѡравойис*

д) Сава Мркаљ *Сало дебелоѡа јера либо аздукоѡроѡрес*

ђ) Гаврил Стефановић Венцловић *Црни диво у срцу*

2. Заокружи слово испред дела Вука Караџића написаног азбуком коју и данас користимо.

а) *Срѣске народне ѡриѡвјетѡке* (1853)

б) *Писменица сербскоѡа језика* (1814)

в) *Срѣске народне ѡјесме* (1833)

г) *Први срѣски дуквар* (1827)

д) *Срѣски рјечник* (1818)

3. У наведеним реченицама, које се односе на живот и рад Јована Стерије Поповића, начињене су правописне грешке. Подвуци у свакој реченици речи које **нису** написане у складу са правописним правилима.

А. Јован Стерија Поповић, српски књижевник, сматра се једним од наших нај бољих комедијографа.

Б. У новом саду је, Стерији у част, 1956. године основан позоришни фестивал и назван Стеријино Позорје.

4. Препиши реченицу **писаним** ћириличким словима поштујући правописна и граматичка правила.

Драган Томић претседник народне скупштине републике србије говорио је о интересима српског народа:

5. Заокружи слово испред правилног облика речи у номинативу једнине, а потом напиши генитив множине дате именице.

А.

- а) читаоц
- б) читалац

Б.

Генитив множине: _____

6. Заокружи слово испред речи која **не припада** плуралија тантум именицама.

- а) Алпи
- б) Голија
- в) Дечани
- г) Дивчибаре
- д) Карпати

7. Прочитај стихове из драме *Ромео и Јулија* Вилијама Шекспира. Обрати пажњу на **значење** подвучене **речи**.

ТИБАЛДО: Монтеки неки, рек'о бих по гласу.

Мач мој ми, момче, дај! Зар сме та хуља

Да дође да нам, лорфом* скривен том,

Исмева пир наш? О, да њега сад

Убијем, не бих, племена ми мога,

Сматрао то за грех.

*лорфа – маска

Заокружите слово испред значења речи **пир**.

- а) част, понос
- б) победа, тријумф
- в) савез, заједништво
- г) забава, весеље
- д) род, порекло

8. Заокружи слово испред речи којом можеш заменити подвучену реч, а да се значење реченице не промени.

Речник јунака њој-културе Владимира Ђурића Ђуре јесте концизан, али свеобухватан приказ јунака из стрипа, са филма и телевизије, које волимо и које смо волели. Они су хероји и антихероји, свакако маркантни ликови без којих је немогуће замислити савремену популарну културу.

- а) објективан
- б) значајан
- в) неодређен
- г) сажет
- д) детаљан

9. Прочитај одломак, па одговори на питање.

Ишао је путем, путем без повратка,
Ишао је до пребивалишта,
чији становници не требају светла,
прах земље им је храна,
а блато је њихово јело:
они не виде светло, седе у тами.
У перје су обучени
И имају крила као птице. [...]

Којој цивилизацији припада наведена слика загробног живота?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) сумерско-вавилонској
- б) хришћанској
- в) старогрчкој
- г) римској

10. Прочитај одломак из Библије, па одговори на питање.

1. И Бог благослови Ноја и синове његове, и рече им: рађајте се и множите се, и напуните земљу;
2. И све звјери земаљске и све птице небеске и све што иде по земљи и све рибе морске нека вас се боје и страше; све је предано у ваше руке.
3. Што се год миче и живи нека вам буде за јело, све вам то дадох као зелену траву.
4. Али не једите меса с душом његовом, а то му је крв.
5. Јер ћу и вашу крв, душе ваше, искати; од сваке ћу је звјери искати; из руке самог човјека, из руке свакога брата његова искаћу душу човјечију.
6. Ко пролије крв човјечију, његову ће крв пролити човјек; јер је Бог по својему обличју створио човјека.
7. Рађајте се дакле и множите се; народите се веома на земљи и намножите се на њој.

Које стилске карактеристике уочаваш у одломку?

Заокружи **слова** испред тачних одговора.

- а) ретроспективно приповедање
- б) елиптичност
- в) сарказам
- г) фигуративни језик
- д) понављања
- ђ) употреба императива

11. Размисли о уметничкој функцији подвучених речи које се понављају у следећим стиховима из народне песме *Ройсџво Јанковић Стојана*.

Кадно Турци Котар поробише,
по'араше дворе Јанковића,
заробише Смиљанић Илију,
заробише Јанковић Стојана.
У Илије млада оста љуба
млада љуба од петнаест дана;
у Стојана млађа оста љуба,
млађа љуба од неђеље дана.

Заокружи **слова** испред одговарајућих тумачења.

Глаголи *заробише* и *оста* понављају се:

- а) да истакну потресну тему вишевековног ропства под Турцима;
- б) да представе изразито оскудан фонд речи народног певача;
- в) да допринесу мелодичности и ритмичкој уређености стихова;
- г) да нагласе упечатљивију сликовитост глагола у односу на друге речи.

